

Trøndelag
fylkeskommune

Skoleskyss

Retningslinjer for skoleskyss Grunnskoler

Vedtatt i fylkestinget 25.04.2018 Sak 67/18

Innhold

1 Formål og lovhjemler	4
1.1 Skyssreglenes virkeområde og begrunnelse.....	4
1.2 Ansvar for skoleskyssen	4
1.3 Organisering av skoleskyssen	4
2 Rett til skoleskyss	5
2.1 Avstand mellom heim og skole	5
2.2 Særlig farlig eller vanskelig skoleveg.....	5
2.3 Skyss med båt.....	5
2.4 Varig eller midlertidig funksjonshemming, skade eller sykdom	6
2.5 Sykdom i løpet av skoledagen	6
2.6 SFO og leksehjelp	7
2.7 Arbeidsuke - utplassering.....	7
2.8 Private grunnskoler	7
2.9 Voksne med rett til grunnskoleopplæring	7
3 Elevens bosted	8
3.1 Folkeregistrert adresse - Nærskole.....	8
3.2 Delt bosted	8
3.3 Elever i fosterheim	9
3.4 Elever i avlastningsheim	9
3.5 Elever i barnevernsinstitusjon	9
3.6 Elever i beredskapsheim eller annen midlertidig adresse	9
3.7 Elever i flyktninge- asylmottak	9
4 Elevens skole	10
4.1 Opplæring på annen skole/arena enn nærskolen	10
4.2 Undervisning utenfor skolens geografiske område	10
4.3 Midlertidig stengt skole, helt eller delvis	10
4.4 Undervisning i heimen ved sykdom	10
5 Skyssstandard	10
5.1 Planlegging av skyssen.....	10
5.2 Samordning.....	10
5.3 Reisetid	11
5.4 Gangavstand til/fra holdeplass.....	11
5.5 Reisefølge og tilsyn.....	11
5.6 Skyss som avviker fra skolens ordinære start- og sluttid.	11
5.7 Innlosjering	12
5.8 Skyssgodtgjørelse	12
5.9 Sikker skoleskyss.....	12
5.10 Foreldreansvar	12
5.11 Aktivitetsplikt.....	12

6 Skyssplanlegging og rutiner	13
6.1 Organisering og planlegging	13
6.2 Økonomisk ansvar mellom fylkeskommunen og kommunen	13
6.3 Vedtak om skoleskyss.....	13
6.4 Klageadgang	14
6.5 Reisebevis.....	14
6.6 Inndragelse av retten til gratis skyss.....	14
6.7 Utstyr	14
6.8 Skader forårsaket av elev	14
6.9 Streik	14

1 Formål og lovhjemler

Retningslinjene for grunnskoleskyssen i Trøndelag skal sikre en solid og effektiv forvaltning av skyssbestemmelsene i Opplæringsloven. Ref:

Opplæringsloven	Spesielt kap. 4a, 7 og 13
Ot.prp. nr.46	1997-98
Udir-3-2009	Særlige problemstillinger i forbindelse med retten til skyss
Udir-3-2012	Voksnes rett til grunnskoleopplæring kap. 4A
Udir-3-2017	Skolemiljø
Friskoleloven	Spesielt § 3-7
Barneloven	Spesielt § 30
Forvaltningsloven	Spesielt § 17-29
Offentlighetsloven	Spesielt § 13

Det refereres til opplæringsloven når paragrafer oppgis uten annen henvisning.

1.1 Skysreglens virkeområde og begrunnelse

§ 2-1, §4A-1, § 4A-2, § 8-1, Friskoleloven § 3-7

Skyssreglene gjelder alle barn som har individuell rett og plikt til grunnskoleopplæring. Reglene gjelder også voksne som ikke har fullført grunnskolen, eller har rett til spesialundervisning på grunnskolens område.

Elever har rett til plass på sin nærscole og på gitte vilkår rett til gratis skyss mellom heimen og skolen.

Elever ved private skoler som mottar statlig tilskudd har samme skyssrettighet, men begrenset til innenfor heimkommunen.

1.2 Ansvar for skoleskyssen

§ 13-4

Etter opplæringsloven er ansvaret for skyss av grunnskoleelever delt mellom fylkeskommunen og kommunen, avhengig av hvilket grunnlag det innvilges skyss etter. Det økonomiske ansvaret beskrives i pkt. 6.2.

1.3 Organisering av skoleskyssen

§ 13-4 andre ledd

Fylkeskommunen skal organisere skoleskyssen i samråd med kommunen. Kommunen har plikt til å samarbeide om skyssen, bl.a. skal kommunen ta med skyssordningen i sine vurderinger når timeplan og skolerute fastsettes. Kommunen skal utpeke en skyssansvarlig som har ansvar for koordinering av skyssen og som skal være fylkeskommunens kontakt.

Dersom det ikke oppnås enighet om hvordan skoleskyssen skal organiseres og finansieres, kan departementet gi pålegg. Fylkesmannen i Trøndelag har fått delegert myndighet til å ta stilling til organisering og finansiering av skoleskyssen dersom det oppstår tvister mellom kommune og fylkeskommune. Partene må dokumentere forsøk på å komme til enighet før det fremmes felles, eller ensidig sak til fylkesmannen.

2 Rett til skoleskyss

2.1 Avstand mellom heim og skole

§ 7-1, Ot.prp nr. 46

Elever i grunnskolen har rett til skoleskyss når gangavstand fra egen utgangsdør til skolens hovedinngang er over:

- 2 km for elever i 1.trinn
- 4 km for elever i 2.-10. trinn

Gangavstand måles med digitalt kartverk (GIS). Alle målinger tillegges 25 meter i feilmargin. Oppmåling er allment tilgjengelig på fylkeskommunens websider. <https://skoleskyss.trondelagfylke.no>

Som skoleveg regnes både offentlig bil- gang- og sykkelveg samt privat veg som er åpen for allmenn ferdsel. Stier og tråkk som er i allment bruk gjennom året, kan betraktes som skoleveg selv om de ikke brøytes.

2.2 Særlig farlig eller vanskelig skoleveg

§ 7-1 første ledd tredje punktum. Udir 3-2009 Kap.12.

Kommunen avgjør om en elev har rett til skoleskyss pga. særlig farlig eller vanskelig skoleveg når avstand mellom heim og skole er under 4 km, eller under 2 km for 1. trinn.

Fylkeskommunen avgjør dette når avstand mellom heim og skole er over 4 km eller 2 km. Eksempelvis for strekning mellom bosted og holdeplass/stoppested.

Vurdering gjøres ut fra:

- Objektive forhold: Knyttet til vegstandard, trafikale forhold, klima og topografi.
- Subjektive forhold: Knyttet til den enkelte elev, f.eks. alder.

Det forutsettes at elevene utsettes for en fare/vanske som er utenom det vanlige. Den risiko eleven til vanlig utsettes for når de ferdes i trafikken, er derfor ikke tilstrekkelig.

2.3 Skyss med båt

§ 7-1 andre ledd

Elever som må benytte båt mellom bosted og skole har rett til skoleskyss uavhengig av avstand.

2.4 Varig eller midlertidig funksjonshemming, skade eller sykdom

§ 7-3

Fylkeskommunen avgjør om en elev har rett til skoleskyss pga. varig funksjonshemming eller skade, uavhengig av avstand mellom heim og skole.

Opplæringsloven setter som vilkår for skyss at funksjonshemmingen, skaden eller sykdommen tilsier at eleven har et reelt behov for skyss. Funksjonshemmede og syke som har mulighet til å ta seg fram på skolevegen vil normalt ikke ha rett til skyss. Disse elevene kan likevel ha rett til skyss mht. til avstand eller særlig farlig skoleveg.

Elever som har rett til skoleskyss pga. av varig eller midlertidig funksjonshemming, skade eller sykdom, har også rett til skyss til/fra SFO eller leksehjelp.

Søknad om skoleskyss pga. funksjonshemming skal dokumenteres med legeerklæring eller annen relevant sakkyndig uttalelse. Sakkyndige uttalelser tillegges ikke mer vekt enn den fagkunnskap de representerer og er ikke nødvendigvis bindende for fylkeskommunens skjønn i forhold til opplæringslovens bestemmelser.

For best mulig saksbehandling bør dokumentasjon inneholde opplysninger om:

Medisinske forhold som gir forutsetninger for transporten:

- Hvor langt eleven kan gå på egenhånd
- Om eleven må benytte drosje/spesialbil
- Behov for reisefølge og/eller tilsyn på bussen
- Behov for å ha med hjelpemidler under transporten

Ved behov for drosje bør det foreligge en plan for fremtidig mestring av skoleveg, til fots eller med buss.

Elever som er innvilget skoleskyss med drosje gis, i enkeltstående tilfeller, anledning til å ta med venner hjem fra skolen i samme drosje, forutsatt at det er plass i bilen og at det ikke medfører merkostnader.

Elever som er innvilget personlig assistent gis anledning til å ta med assistent i drosjen i henhold til opplæringsloven.

Midlertidig skyss:

Ved behov for skyss pga. midlertidig skade eller sykdom kan det for inntil 6 mnd. iverksettes transport på bakgrunn av legeerklæring, uten enkeltvedtak. Uten dokumentasjon av delt bosted med forutsigbart bomønster, tilbys midlertidig skadde elever skyss til/fra folkeregistrert adresse. Skyss som iverksettes uten tilfredsstillende dokumentasjon betales av bestiller.

Midlertidig skyss ut over 6 mnd. krever enkeltvedtak. Skyss som videreføres etter utløpt periode betales av bestiller.

2.5 Sykdom i løpet av skoledagen

Det er skolens ansvar å organisere heimkjøring av elever som er blitt syke eller har skadet seg i løpet av skoledagen. Dette gjelder uavhengig av grunnlaget for retten til skyss. Fylkeskommunen dekker ikke skysskostnader i slike tilfeller.

2.6 SFO og leksehjelp

§ 13-7

Skyss til og fra SFO eller leksehjelp er ikke skoleskyss og fylkeskommunen har ikke ansvar for denne skyssen.

Elever med skyssrettigheter, som har delplass i SFO, har krav på skoleskyss i forhold til den andelen de ikke er i SFO.

2.7 Arbeidsuke - utplassering

Fylkeskommunen har ikke ansvar for skyss av elever som er utplassert i bedrift e.l. Dette er skyss som oppstår som følge av den ordinære undervisningen og vurderes på lik linje med skyss til/fra svømmeundervisning, ekskursjoner o.l. Kommunen er ansvarlig for organisering og finansiering av denne skyssen. Dette gjelder også for elever med funksjonshemming, skade eller sykdom.

2.8 Private grunnskoler

Friskoleloven § 3-7

Elever ved private grunnskoler som mottar statsstøtte, har samme rett til skoleskyss som elever ved offentlige skoler. Det samme gjelder rett til følge og/eller tilsyn og skyss pga. av funksjonshemming, skade eller sykdom. Skyssrettigheten gjelder imidlertid bare innen elevens heimkommune.

2.9 Voksne med rett til grunnskoleopplæring

§ 4A-7, § 4A-1, Udir 3-2009

Voksne som fyller vilkårene i opplæringsloven § 4A-1 har en individuell rett til grunnskoleopplæring.

Forutsetning er at den voksne har søkt om grunnskoleopplæring og at kommunen har fattet et enkeltvedtak etter opplæringsloven § 4A som beskriver følgende:

- Fag og nivåopplæring i de ulike fagene
Her er det fastsatt at retten til grunnskoleopplæring til vanlig omfatter de fagene den voksne trenger for å få vitnemål for fullført grunnskoleopplæring for voksne: Norsk, engelsk, matematikk og to av fagene samfunnsfag, naturfag og KRLE.
- Opplæringssted, tidspunkt mv
- Lengde på opplæring, antall timer pr uke mv

Det er et krav at enkeltvedtaket skal være individualisert og basert på den enkelte voksnes behov.

Vedtaket i henhold til ovennevnte gir skyssrettigheter når avstand fra heimen til skolen er over 4 km. Fylkeskommunens skyssansvar gjelder kun innenfor heimkommunen, uavhengig av om heimkommunen har felles skole for voksenopplæring med annen kommune. Heimkommunen er ansvarlig for merkostnader ved skyss over kommunegrense.

Voksne med funksjonshemming, sykdom eller skade, har rett til skyss uavhengig av avstand mellom heim og skole. Fylkeskommunen er her ansvarlig for skyss fra heimen til skolen selv om skolen ligger i annen kommune. (*kilde: Utdanningsdirektoratets e-post til kunnskapsdepartementet 02.06.2015*). Skyssbehovet skal bekreftes med legeerklæring eller sakkyndig uttalelse og skal tidfeste og entydig beskrive hvilket skyssmiddel eleven har behov for.

Det gjøres oppmerksom på følgende punkter:

- Introduksjonsprogram og/eller norskopplæring gir ikke alene skyssrettighet.
- Voksne som formelt sett har fullført grunnskolen, men som trenger mer grunnskoleopplæring pga. av mangelfull opplæring eller andre omstendigheter gir alene ikke skyssrettighet.
- Voksne som ikke har fått oppholdsstatus, bl.a. asylsøkere gis ikke skyssrettighet.
- Spesialundervisning, f.eks. logoped gir ikke skyssrettighet dersom det ikke er en del av utdanningsløp og grunnskoleopplæring.

3 Elevens bosted

3.1 Folkeregistrert adresse - Nærskole

Bosted er elevens adresse i folkeregisteret. I henhold til lov om folkeregister kan man kun stå oppført med en adresse. I realiteten kan en elev likevel ha flere bosteder, f.eks. når foreldrene har delt omsorg, eller funksjonshemmede som bor i avlastningsheim.

Folkeregistrert adresse legges til grunn for hva som regnes som elevens nærskole.

3.2 Delt bosted

Udir 3-2009 kap.4, Barneloven § 30

Elever som bor i to heimer kan ha rett til skoleskyss til begge foreldrenes adresser, dersom øvrige vilkår for skyssrett er oppfylt.

Ved søknad om skoleskyss skal elevens botid dokumenteres med samværsavtale eller egenerklæring signert av begge foreldrene. Retten til skyss ved delt bosted forutsetter en planlagt og regelmessig ordning, ikke enkeltbestående besøk utenfor avtalt eller rettslig fastsatt deling av botiden.

Individuell behandling av slike søknader tar utgangspunkt i at foresatte etter barneloven har ansvar for barns utdanning og er pålagt å ta sine omsorgs- og bostedsvalg ut fra barnets beste. Skolebarn har etter dette krav på at foreldrene tar nødvendig hensyn til deres skolereise og skolehverdag og etablerer likeverdige bosted i rimelig nærhet til hverandre og elevens nærskole.

Dersom ett av bostedene ligger langt fra nærskolen må det påregnes en mer komplisert reisekjede med lengre reise- vente- og omstigningstid. Det må også påregnes flere bussbytter enn om bostedet var i rimelig nærhet til elevens nærmiljø. Vurderinger knyttet til forsvarlig reisetid kan avgrense retten til skoleskyss ved delt bosted.

Elever med delt bosted, som har rett til skyss pga. funksjonshemming eller skade, må også ha en forutsigbar og regelmessig plan for botid for å ha rett til skyss til/fra to bosteder.

Det gis ikke skyssrettighet når bostedet kun har funksjon som sommer- eller fritidsbolig.

3.3 Elever i fosterheim

§ 13-1, Udir 3-2009 kap.5

Elever som er i fosterheim eller avlastningsheim, vil ha rett til skyss når vilkårene ellers er til stede. Det forutsettes at dette er for en lengre periode, samt at det foreligger enkeltvedtak. Nærskoleprinsippet gjelder også for slike elever.

3.4 Elever i avlastningsheim

§ 7-3, Udir 3-2009

Trøndelag fylkeskommune tilbyr elever som har rett til skyss etter § 7-3, skoleskyss mellom avlastningsheim og skole. Transport mellom heim og avlastningsheim er et foreldreansvar.

Dersom avlastningsheimen ligger langt fra skolen og skoleskyssen medfører betydelige merkostnader, kan tilbudet begrenses helt eller delvis.

3.5 Elever i barnevernsinstitusjon

§ 13-2, 13-3a, Udir 3-2009 kap.5 og kap.2

Barnevernsinstitusjon er likestilt med ordinært heim og gir ordinære skyssretigheter knyttet til nærskolen.

Det formelle og økonomiske ansvaret for skoleplass og skoleskyss er lagt til den kommune/fylkeskommune hvor eleven hadde bostedsadresse da vedtaket om omsorgsovertakelse ble fattet.

Kommunen har ansvaret for og skal avklare elevens rett til skyss når den evt. vedtar at en elev skal fortsette opplæringen ved sin opprinnelige skole, eller annen skole enn nærskolen. Dette gjelder også når kommunen fatter slikt vedtak på vegne av fylkeskommunen og gjennom avtale har påtatt seg opplæringsansvar.

3.6 Elever i beredskapsheim eller annen midlertidig adresse

Udir 3-2009 kap.5

Skoleskyss for elever som bor midlertidig i beredskapsheim, fosterheim, krisesenter o.l. dekkes vanligvis ikke av fylkeskommunen. Når midlertidig adresse er et resultat av vedtak som det kommunale eller statlige barnevernet har gjort etter barnevernloven, er det barnevernet som har det økonomiske og praktiske ansvaret for skyssen.

3.7 Elever i flyktninge- asylmottak

§ 2-1

Elever som bor i mottak har rett til skoleskyss når de får grunnskoleopplæring etter opplæringsloven. Mottaket regnes som elevens heim. Fylkeskommunen er skyssansvarlig når eleven går på mottakets nærskole.

4 Elevens skole

4.1 Opplæring på annen skole/arena enn nærskolen

§ 8-1, Udir 3-2009, Udirs brev av 07.10.2009

Kommunen skal ta stilling til om eleven har rett til skyss når det tillates avvik fra nærskolegang. Hvis kommunen ikke har rimelig grunn til å overlate skyssansvar til foresatte, har kommunen ansvar for å avklare og innfri skyssrettigheter. Kommunen er ansvarlig for ev. merkostnader for skyssen når den innvilger opplæring på annen skole enn nærskolen.

4.2 Undervisning utenfor skolens geografiske område

§ 12-5

Skyss i forbindelse med svømmeundervisning, opplæring i bedrift, ekskursjoner, skidager mv. samt skyss i skoletiden, organiseres og finansieres av kommunen, evt. privatskole.

4.3 Midlertidig stengt skole, helt eller delvis

§ 13-4, Udir 3-2009 kap. 7

Hvis elever i en periode blir plassert på annen skole enn vanlig, gis skyssrettigheter dersom ordinære vilkår for skyss ellers er tilstede. Fylkeskommunen har kun skyssansvar hvis omplassering gjelder alle skolens elever.

4.4 Undervisning i heimen ved sykdom

Dersom skole og heim inngår særavtale om undervisning i heimen og undervisningen medfører skyssutgifter, defineres dette som tjenestereise og kommunen er da økonomisk ansvarlig.

5 Skysstandard

5.1 Planlegging av skyssen

Skoleskyssen planlegges og organiseres i samarbeid med den enkelte skole. Elevene skal tilbys akseptabel reisetid innenfor rammen av det som er rasjonelt og økonomiske forsvarlig. Det må gis rimelig tid til å planlegge, tilrettelegge og iverksette skyssen, så søkere må akseptere behandlingstid før skysstilbudet blir etablert.

5.2 Samordning

§ 13-4, Udir 3-2009 Kap.7

Det legges i størst mulig grad opp til felles skyssordning for grunnskole og videregående skole. Det vil derfor være av stor betydning at ferie, fridager og skoletid (start- og sluttidspunkt) samordnes. Kommuner og skoler som ikke følger felles skolerute for fylket (ferie, fridager og skoletid) eller den enkelte region sitt oppsett til skolerute, må påregne å selv organisere og dekke ev. merkostnader for skyssen de dager eller tider som ikke er etter oppsettet. Dersom fylkeskommunen og kommunen ikke blir enige om hvordan skyssen skal organiseres og finansieres, kan Fylkesmannen etter delegert myndighet gi pålegg i saken.

5.3 Reisetid

Ot.prp nr. 46 merknader til § 7-1 og 7-4, Udir 3-2009 kap.3, § 13-4

Skoleskyssen skal organiseres slik at elevene får en akseptabel reisetid. Med reisetid menes sum av beregnet gangtid, reisetid og ventetid på holdeplass og skole.

Ved organisering av skyss for 1.4. trinn er det spesielt viktig at reisetiden blir så kort som mulig.

Skyssen planlegges med tanke på å tilby de fleste elever en akseptabel reisetid. Akseptabel reisetid er ikke fastsatt, men vil vurderes individuelt etter praktiserte normer.

Normer for reisetid gjelder for skyss fra heimen til nærskole. Ved delt bosted og skyss til annen skole enn nærskolen, samt skyss til privatskole må det påregnes en mer komplisert reisekjede. Kommunen er pålagt å tilby elever nødvendig tilsyn når det blir ventetid før og etter skolens start- og sluttid.

5.4 Gangavstand til/fra holdeplass

§ 7-1, Ot.prp merknader til § 7-1, Udir 3-2009 kap.2

Definisjonen av gangavstand mellom heim og skole tar ikke sikte på å imøtekomme et absolutt krav om transport fra dør til dør. Skyssstilbudet skal dekke størstedelen av totaldistansen, men det vil kunne kreves at eleven går fram til nærmeste holdeplass/oppsamlingsplass innenfor en rimelig gangavstand.

Hva som er rimelig gangavstand avgjøres etter en konkret vurdering hvor det bl.a. blir lagt vekt på elevens alder, trafiksikkerhet og fremkommelighet på strekningen. Ved spesielle forhold kan gangavstand vurderes særskilt, dersom topografiske og klimatiske forhold tilsier dette. Følgende norm kan benyttes:

- 1 km   1. trinn
- 1,5 km   2. og 3. trinn
- 2 km   4.- 7. trinn
- 3 km   8.-10. trinn

5.5 Reisefølge og tilsyn

§ 7-4 og 13-4, Ot.prp nr. 46 merknader til § 7-4, Udir 3-2009 kap.11

Når elever med rett til skyss ikke kan reise til skolen alene og det er påkrevd med reisefølge/ledsager, har kommunen ansvaret for organisering og finansiering av dette.

Elevene har rett til nødvendig tilsyn når det blir ventetid ved bytte av transportmiddel før og etter skoletid. Tilsyn kan også være nødvendig for å regulere uakseptabel adferd om bord i skolebussen. Kommunen er ansvarlig for tilsyn.

5.6 Skyss som avviker fra skolens ordinære start- og sluttid.

Ot.prp nr 66 merknader til § 7-1, 13-4

Eleven har ikke rett til skyss til avvikende start- og sluttider. Dette gjelder blant annet ved ulik start- og sluttid for forskjellige årstrinn på barnetrinnet, fritak fra enkelttimer, heldagsprøver, eksamen, skoleavslutning, forskyvninger i skoletiden, fleksibel skoletid og leksehjelp. Kommunen er økonomisk ansvarlig for ev. merkostnader ved denne skyssen.

5.7 Innlosjering

§ 7-1 og 13-1, Udir 3-2009 kap.3

Innlosjering er et alternativ til skyss i særlige tilfeller. Kommunen har rett og plikt til å tilby losji til elever når daglig skyss ikke er forsvarlig. Kommunen skal føre tilsyn med elever som er innlosjerte.

Dersom elev blir innlosjert på en skole utenfor kommunen, er det elevens heimkommune som har ansvar for å etablere tilsyn.

5.8 Skyssgodtgjørelse

Ot.prp nr. 46 merknader til § 7-1

Foreldre kan tilbys mulighet til å frakte barn selv mot skyssgodtgjørelse etter avtale. Godtgjørelsen utbetales etter avtale med AtB.

Det gis ikke skyssgodtgjørelse der eleven kan følge et forsvarlig rutegående kollektivtilbud.

5.9 Sikker skoleskyss

Skoleskyssen følger nasjonale forskrifter om sikring av skolebarn i buss. Etter hovedregelen skal alle skolebarn med skyssrettighet ha sitteplass med setebelte, men forskriftene gir unntak for bybusser som er en del av det ordinære kollektivtilbudet. Kravet forutsetter en normal passasjerbelastning.

5.10 Foreldreansvar

Foreldre/foresatte har ansvar for at egne barn forberedes og trenes på å klare egen skoleveg så sikkert som mulig. Det kan bl.a. innebære at elever må følges til holdeplass for den tid som er nødvendig for at de skal mestre skolevegen på egenhånd.

Foreldre/foresatte har ansvar for at eleven lærer bruk og ivaretagelse av sitt personlige busskort, t:kort skole og bruk av setebelte i bussen.

Foreldre/foresatte har også et ansvar for at eleven forberedes og trenes på bussbytte der det er aktuelt. Det forutsettes at foresatte utstyres elevene med nødvendige hjelpemidler, for eksempel. refleksevest, hodelykt mm.

5.11 Aktivitetsplikt

Opplæringsloven § 9 A, Udir 3-2017

Skolens aktivitetsplikt gjelder i utgangspunktet ikke på skolevegen, men dersom forhold på skolevegen gjør at en elev ikke opplever å ha det trygt og godt på skolen, har skolen plikt til å hjelpe eleven.

I slike tilfeller er det skolens ansvar å undersøke saken og sette inn tiltak. Slike undersøkelser kan for eksempel innebære å hente inn informasjon fra buss- eller drosjesjåføren. Egnede tiltak kan være samtaler med elever og foreldre, etablering av følge eller trafikkvakt/tilsyn på holdeplass.

Skolen skal inkludere skolereisen i skolens ordensreglement

6 Skyssplanlegging og rutiner

6.1 Organisering og planlegging

Trøndelag fylkeskommune har ansvaret for rettighetsavklaring, klagebehandling og retningslinjer som beskriver rammer for planlegging og tjenestekvalitet for skoleskyssen.

AtB har delegert ansvar for organisering og finansiering av skoleskyssen mellom heim og skole.

Kommunene har, med få unntak, ansvar for opplæringstilbud, drift av skoler o.l. (§ 13-4).

En sentral del av ansvaret for forvaltingsorganene er plikt til å samarbeide om å løse skyssoppgavene. Kommunen skal bl.a. ta med skyssordningen i sine vurderinger når timeplan og skolerute fastsettes.

Selv om det foreligger en individuell rett til skoleskyss må det gis rimelig tid til å planlegge, tilrettelegge og iverksette skyssen.

6.2 Økonomisk ansvar mellom fylkeskommunen og kommunen

Det økonomiske ansvaret for skyss i grunnskolen er delt. Ved transporter som fylkeskommunen har ansvaret for, er kommunens ansvar i hovedsak begrenset til gjeldende persontakst.

Persontakst for skoleskyssen fastsettes av Fylkestinget i eget skoletakstvedtak. Taksten kostnadreguleres årlig og berøres ikke av endringer i andre takster. All varig skyss faktureres for alle skoledager. Ved delt bosted faktureres antall skoledager etter fastsatt plan. Ved fleksibel bruk av skoleskyss betaler kommunen for skyssrettigheten og ikke for bruken.

Når kommunen innvilger skoleskyss med grunnlag i f.eks. trafikkfarlig veg, har kommunen det økonomiske ansvaret for merkostnader. Dersom det fylkeskommunale rutetilbudet kan benyttes, er kommunens økonomiske ansvar begrenset til gjeldende persontakst. I de tilfeller hvor det fylkeskommunale transporttilbudet ikke kan benyttes, må kommunen dekke alle skysskostnadene.

6.3 Vedtak om skoleskyss

Vedtak om skoleskyss er et enkeltvedtak og fylkeskommunens vedtak bygger på opplysninger gitt av kommune/foresatte. Dersom vedtak er gjort på feil eller uriktig grunnlag, kan fylkeskommunen omgjøre vedtaket, jf. forvaltningslovens bestemmelser.

Vedtaket gjelder for ett skoleår av gangen.

All skoleskyss for offentlige og private grunnskoler i Trøndelag behandles i digitalt saksbehandlingssystem.

1. Fylkeskommunen behandler, dvs. vedtar eller avslår, skoleskyss elektronisk.
2. Godkjente søknader/elektroniske vedtak rutes til AtB, som organiserer skyssen.
3. AtB produserer reisekort og sender dem til skolen som deler ut kortene til elevene.

6.4 Klageadgang

§15-2, Forvaltningsloven § 28,29

I henhold til forvaltningsloven kan enkeltvedtak påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse. For elever i grunnskolen er Fylkesmannen i Trøndelag klageinstans. Klage som gjelder skyssrettigheten sendes det forvaltningsorgan som har først har fattet vedtaket. Klage som gjelder organisering og utførelse av skoleskyssen sendes AtB. Underinstansen kan omgjøre vedtaket til gunst for klager. Opprettholdes vedtaket, oversendes klagen til Fylkesmannen i Trøndelag som fatter endelig vedtak.

6.5 Reisebevis

Transportvedtekter AtB, Udir 3-2009 kap.11

Elever som har rett til skyss får tildelt reisekort i henhold til skyssbehov. Reise med ordinær bussrute legitimeres med kort som:

- er gyldig en tur til/fra skolen/heimen alle skoledager. Strekning ligger på kortet.
- ikke er gyldig i skolens ferie- og fridager.
- er personlig og ikke kan overdras til andre
- meldes tapt eller ødelagt til skolen. Skolen kan låne ut reservekort og bestille nytt.
- er et verdikort som elev/foresatte må regne med å dekke erstatning for.
- ikke gir rett til gratis skyss eller refusjon hvis eleven ikke har med kortet.

Eleven gis, via reisebeviset, anledning til å benytte seg av ordinær rute mellom heimen og lærestedet utenom ordinær start- og sluttid, men det kan da ikke stilles krav til sitteplass/setebelte. Antall turer er fortsatt begrenset til én tur/retur pr. skoledag.

6.6 Inndragelse av retten til gratis skyss

Transportvedtekter AtB, Udir 3-2009 kap.11

Dersom elever har fått tilbud om skoleskyss på feil grunnlag, som f.eks. uriktig avstandsmåling, kan fylkeskommunen omgjøre vedtaket og inndra rett til skyss.

6.7 Utstyr

Transportvedtekter AtB, Utdanningsdirektoratets uttalelse av 12.12.2014

Ekstra utstyr som ski, akebrett, sykler etc. kan i enkelte tilfeller medbringes etter forhåndsavtale med transportør. Hvis elever blir bedt om å ta med utstyr hjemmefra, er kommunen ansvarlig for bestilling/avtale med transportør og ev. merkostnader forbundet med dette.

6.8 Skader forårsaket av elev

Skadeverk forårsaket av elev i forbindelse med skoleskyssen dekkes ikke av fylkeskommunen.

6.9 Streik

Brev fra Kirke- og utdanningsdepartementet av 11.11.1996

Fylkeskommunen har ikke praktisk eller økonomisk ansvar for alternativ skyss ved streik blant lærere eller transportører.